

ภาคผนวก D

ซอฟต์แวร์ (Software)

องค์ประกอบหลัก 3 ส่วนในการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ คือ

1. ฮาร์ดแวร์ (Hardware) หมายถึงตัวเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทุกอย่างที่ประกอบกันเป็นระบบคอมพิวเตอร์

2. ซอฟต์แวร์ (Software) หมายถึงคำสั่งและระบบควบคุมการทำงานทั้งหมดที่ไม่ใช่ฮาร์ดแวร์ ซึ่งคือโปรแกรมชนิดต่าง ๆ นั้นเอง

3. พีเพิลแวร์ (Peopleware) หมายถึงบุคลากรในศูนย์คอมพิวเตอร์ทุกระดับ

เราได้รู้จักกับฮาร์ดแวร์มาแล้ว ในตอนต่อไปนี้จะศึกษาถึงเรื่องซอฟต์แวร์บ้าง ในสมัยเริ่มแรกที่ใช้คอมพิวเตอร์นั้น โปรแกรมที่สั่งให้เครื่องทำงานตามต้องการนั้นจะต้องเขียนเป็นภาษาเครื่อง (Machine language) ซึ่งอยู่ในเลขฐานสอง ซึ่งยุ่งยากทั้งการเขียนและการตรวจแก้เมื่อมีข้อผิดพลาด จึงได้มีการพัฒนาทางภาษามาเรื่อย ๆ เป็นภาษาในระดับต่ำ (Low-order language) และเป็นภาษาในระดับสูง (High-order language) ซึ่งเป็นภาษาที่เราคุ้นเคยและเรียนรู้กันแพร่หลายในปัจจุบัน เช่น ภาษา COBOL ภาษา FORTRAN ภาษา BASIC เป็นต้น ภาษาแต่ละภาษาก็เหมาะสมกับงานแต่ละด้าน ไม่มีภาษาใดเพียงภาษาเดียวที่จะเหมาะกับงานทุกชนิดหรือความต้องการทุกรูปแบบ

ถึงแม้ว่าเราจะใช้ภาษาใน Low-order หรือใน High-order ก็ตาม แต่จริง ๆ แล้วเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถทำงานตามคำสั่งที่อยู่ในภาษาเครื่องได้เท่านั้น แต่การที่เราสั่งคอมพิวเตอร์เป็นภาษาอื่นนอกจากภาษาเครื่อง แล้วคอมพิวเตอร์สามารถทำตามได้ก็เนื่องจากว่ามีโปรแกรมชนิดหนึ่งซึ่งทำหน้าที่เป็นล่าม รับโปรแกรมที่ไม่ใช่ภาษาเครื่องเป็นข้อมูลเข้า แล้วแปลงออกมาเป็นภาษาเครื่อง โดยมีชื่อเรียกเฉพาะดังนี้

1. โปรแกรมที่ไม่ใช่ภาษาเครื่อง เราเรียกว่า **Source program**
2. โปรแกรมที่อยู่ในภาษาเครื่องเราเรียกว่า **Object program**

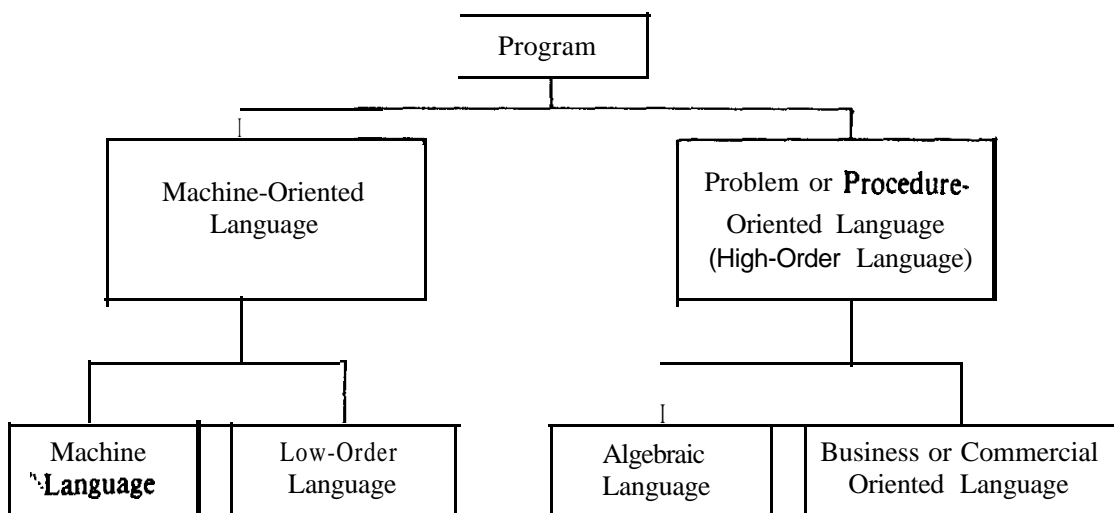
โปรแกรมล่าม อาจแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. Assembler ทำหน้าที่แปลคำสั่งที่เขียนด้วยภาษาใน Low-order ไปเป็นภาษาเครื่อง

2. Compiler ทำหน้าที่แปลคำสั่งที่เขียนด้วย ภาษาใน High-order ไปเป็นภาษาเครื่อง
3. Translator ทำหน้าที่แปลคำสั่งทีละคำสั่ง แล้วเครื่องจะปฏิบัติตามทันทีก่อนที่จะแปลคำสั่งถัดไป การแปลไม่ได้ Object program

โปรแกรมล่ามอาจเรียกในภาษาอังกฤษต่างกันตามหน้าที่ของมัน โปรแกรม Assembler จะแปลคำสั่งที่เขียนด้วยภาษาใน Low-order ไปเป็นคำสั่งในภาษาเครื่องโดยแปล 1 คำสั่งใน Low-order เป็น 1 คำสั่งในภาษาเครื่อง ส่วนโปรแกรม Compiler ทำหน้าที่แปลคำสั่งที่เขียนด้วยภาษาใน High-order ไปเป็นคำสั่งในภาษาเครื่อง โดยแปล 1 คำสั่งใน High-order ไปเป็นหลาย ๆ คำสั่งในภาษาเครื่อง โปรแกรมล่ามทั้ง 2 ชนิดดังกล่าวข้างต้นจะแปล Source program ออกมาเป็น Object program ส่วนล่ามอีกชนิดหนึ่งที่ใช้กับภาษาในระดับสูงบางภาษา คือโปรแกรม Translator ซึ่งจะแปลคำสั่งทีละ 1 คำสั่ง ให้เป็น Object code แล้วเครื่องจะปฏิบัติตามทันทีก่อนที่จะแปลคำสั่งถัดไป ดังนั้น การแปลด้วย Transtator จะไม่ให้ Object program

1 ชนิดของภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรม

เราอาจแบ่งภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรม ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ภาษาที่ขึ้นอยู่กับเครื่อง (Machine-Oriented Language) เป็นภาษาที่ก่อนจะเขียนได้ ผู้เขียนต้องศึกษารายละเอียดการทำงานของเครื่องก่อน ดังนั้น คำสั่งหรือโปรแกรมที่เขียนขึ้นสำหรับสังคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งของบริษัทหนึ่งจะนำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัทอื่นหรือเครื่องที่ต่างรุ่นกันของบริษัทเดียวกันไม่ได้ (บริษัทในที่นี้หมายถึงบริษัทผู้ผลิต)

2. ภาษาที่ขึ้นอยู่กับปัญหาหรือวิธีการ (Problem-Oriented Language หรือ Procedure-Oriented Language) ภาษาชนิดนี้ส่วนมากสามารถสั่งเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ทั่ว ๆ ไป แต่อาจมีรายละเอียดแตกต่างกันบ้างเพียงเล็กน้อยสำหรับเครื่องที่ผู้ผลิตต่างกันเป็นภาษาในระดับสูง ภาษาที่จัดเป็น Problem-Oriented นั้น จะเหมาะกับปัญหาเฉพาะเจาะจงลงไป ส่วน Procedure-Oriented Language นั้น เป็นภาษาที่เน้นวิธีหรือการกระทำจริง ๆ

ภาษาที่เป็น Machine-Oriented นั้นแยกเป็นภาษาเครื่อง (Machine Language) และภาษาในระดับต่ำ (Low-Order Language or Symbolic Language)

ภาษาที่เป็น Problem หรือ Procedure Oriented Language อาจแยกเป็น 2 ลักษณะ คือ กลุ่มภาษาที่ใช้ในการคำนวณทางวิทยาศาสตร์-วิศวกรรมศาสตร์ เราเรียกว่า Algebraic Language หรืออาจเรียกว่า Nonbusiness-Oriented Language เช่น ภาษา FORTRAN, ALGOL, APL เป็นต้น อีกลักษณะหนึ่งคือภาษาที่ใช้ในทางธุรกิจ เราเรียกว่า Business หรือ Commercial-Oriented Language เช่น ภาษา COBOL, RPG เป็นต้น ส่วนภาษาที่เป็นทั้ง Business และ Nonbusiness-Oriented Language เช่น BASIC, PL/I และ Pascal เป็นต้น

นอกจากการแบ่งชนิดของภาษาตามรูปข้างต้นแล้ว เราอาจแบ่งภาษาเป็นภาษาที่เป็น General purpose ซึ่งหมายถึงภาษาที่ใช้กับการแก้ปัญหาได้หลาย ๆ ชนิด และภาษาที่เป็น Special purpose ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ได้กับปัญหาเฉพาะอย่างหรือนำไปประยุกต์ใช้กับงานบางอย่างเท่านั้น นอกจากนี้ยังอาจแบ่งเป็นภาษาที่ใช้กับระบบแบช (Batch) และภาษาที่ใช้กับระบบเรียลไทม์ (Real-time) ระบบแบชคือระบบการประมวลผลข้อมูลซึ่งจะทำการรวบรวมข้อมูลเข้าไว้ระยะเวลาหนึ่งก่อนแล้วจึงทำการประมวลผลพร้อม ๆ กัน ส่วนระบบเรียลไทม์นั้นจะทำการประมวลผลข้อมูลทันทีทันใดที่รับข้อมูลเข้าและส่งข้อมูลออกมาให้ทันทีที่ประมวลผลข้อมูลเสร็จแล้ว

2 รายละเอียดของภาษาต่างๆ อย่างสังเขป

2.1 ภาษาเครื่อง (Machine language) เป็นภาษาที่ใช้ตัวเลขทั้งหมดคือเลขในระบบเลขฐานสอง มาประกอบกันเป็นคำสั่ง ภาษาชนิดนี้ต้องใช้เวลาศึกษาวิธีการเขียนมากเพราะต้องศึกษาเรื่องเครื่องพร้อม ๆ กับศึกษาปัญหาที่เราต้องการแก้ด้วย โปรแกรมที่เขียนในภาษานี้เมื่อเกิดข้อผิดพลาดจะแก้ไขได้ยาก และในการเขียนอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ง่ายถ้าไม่ชำนาญ

รูปแบบของคำสั่งในภาษาเครื่องคือ

Operation code	Operand 1	Operand 2
หรือ	หรือ	หรือ
op-code	P-address	Q-address

โดยที่ Operation code เป็นตัวเลขแสดงรหัสในการปฏิบัติงาน เช่น การอ่าน การบันทึก ข้อมูล การคำนวณ เป็นต้น

Operand 1 คือตัวถูกกระทำตัวที่ 1 (หรือ P-address) หมายถึงเลขที่อยู่ของที่อยู่ในหน่วยความจำซึ่งเก็บข้อมูลหรือคำสั่งที่จะถูกนำไปใช้กับรหัสในการปฏิบัติงานที่ระบุไว้ หรืออาจหมายถึงที่ ๆ เตรียมไว้เก็บข้อมูลก็ได้

Operand 2 คือตัวถูกกระทำตัวที่ 2 (หรือ Q-address) หมายถึงเลขที่อยู่ของที่อยู่ในหน่วยความจำซึ่งเก็บข้อมูลที่จะถูกนำไปใช้กับรหัสในการปฏิบัติงานที่ระบุไว้

ภาษาเครื่องมีคำสั่งที่เป็นตัวเลขทั้งหมด ซึ่งถ้าเครื่องมีรหัสในการปฏิบัติงาน (Operation code) เป็นจำนวนมากก็เป็นการยากที่จะจดจำได้หมด นอกจากนั้นผู้เขียนยังต้องระมัดระวังในเรื่องของเลขที่อยู่หรือ address ของที่ต่าง ๆ ที่เราจะใช้ในโปรแกรมด้วย

6.2.2 ภาษาในระดับต่ำ (Low-order language หรือ Symbolic language) เป็นภาษาที่สูงขึ้นกว่าภาษาเครื่อง ในคำสั่งแทนที่จะใช้เป็นตัวเลข เราจะใช้ตัวอักษรแทนคำสั่งในการปฏิบัติงาน ซึ่งเรียกว่า นิโมนิคโค้ด (Mnemonic code) และใช้ Symbolic name แทน address ของที่อยู่ในหน่วยความจำหลัก รูปแบบของคำสั่งยังคงใกล้เคียงกับภาษาเครื่อง เพียงแต่สิ่งที่ใช้ในคำสั่งเริ่มมีความหมายใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น คำสั่งให้อ่าน แทนที่จะใช้รหัสในการปฏิบัติงานเป็นตัวเลข เราจะใช้คำสั่ง เช่น READ หรือ R แทน คำสั่งในการบวกเราจะใช้ ADD หรือ A เป็นต้น

ตัวอย่างเปรียบเทียบรหัสในการปฏิบัติงานในภาษาเครื่องและในภาษาในระดับต่ำ

การปฏิบัติ (Operation)	รหัสในการปฏิบัติงาน(Operation code)	
	ภาษาเครื่อง	ภาษา Assembly
บรรจุ (Load)	10	L
เก็บ (Store)	11	ST
บวก (Add)	20	A
ลบ (Subtract)	21	S

จากตารางเป็นการเปรียบเทียบรหัสในการปฏิบัติงานในภาษาเครื่องและภาษาในระดับต่ำภาษาหนึ่งคือภาษา Assembly ซึ่งใช้กับเครื่องของบริษัท IBM รหัสในภาษาเครื่องนั้นในตารางเป็นเลขฐานสิบแต่เวลาเก็บในตัวเครื่องคอมพิวเตอร์จะเป็นเลขฐานสอง ส่วนในภาษา Assembly นั้นเราใช้ตัวอักษรแทนตัวเลข ซึ่งมักใช้ตัวย่อของการปฏิบัติที่ต้องการ ซึ่งทำให้ง่ายแก่การจดจำได้ดีกว่ารหัสตัวเลข

ตารางแสดงการเปรียบเทียบคำสั่งที่เขียนด้วยภาษาเครื่องและภาษาในระดับต่ำกับคำสั่งในภาษาในระดับสูง

ภาษาในระดับสูง FORTRAN : NETPAY = INCOME - TAX

COBOL : SUBTRACT TAX FROM INCOME GIVING NETPAY.

ภาษาเครื่อง	ภาษา Assembly	คำอธิบาย
10 2 632	L 2, INCOME	บรรจุ Income เข้าไปใน Accumulator (ใช้ที่เลขที่ 2)
21 2 438	S 2, TAX	ลบ TAX ออกจาก Accumulator
11 2 9A7	ST 2, NETPAY	เก็บค่าจาก Accumulator ใน NETPAY

จากคำสั่งข้างต้น NETPAY, INCOME และ TAX เป็น Symbolic name หรือ data name คือชื่อของที่อยู่ในหน่วยความจำหลักซึ่งระบบควบคุมการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์จะจัดหาที่ให้ โดยเราไม่จำเป็นต้องทราบว่าที่เหล่านั้นอยู่ส่วนใดของหน่วยความจำ เราใช้

Symbolic name ในภาษาในระดับต่ำและระดับสูง ส่วนในภาษาเครื่องเราต้องทราบเลขที่อยู่ของที่ ๆ เก็บข้อมูลที่เรานำมาประมวลผลตามคำสั่ง จากตัวอย่าง

เลขที่อยู่ ของที่ ๆ เก็บค่า INCOME คือ 632 ในฐาน 16

เลขที่อยู่ ของที่ ๆ เก็บค่า TAX คือ 438 ในฐาน 16 และ

เลขที่อยู่ ของที่ ๆ เก็บค่า NETPAY คือ 9A7 ในฐาน 16

ในภาษาเครื่อง เลข 10, 21 และ 11 คือรหัสในการปฏิบัติการ ส่วนภาษาในระดับต่ำใช้ L, S และ ST แทนการบรรจุ การลบและการบันทึกข้อมูลตามลำดับ เลข 2 แทนรีจิสเตอร์ (Register) หมายเลข 2 ซึ่งหมายถึง Accumulator ในหน่วยคำนวณและตรรกะ (ALU) ใน CPU นั้นเอง (โดยทั่ว ๆ ไปรีจิสเตอร์หมายถึงส่วนของหน่วยความจำซึ่งจะใช้ทำหน้าที่พิเศษตามความต้องการของโปรแกรมเมอร์)

2.3 ภาษาในระดับสูง (High-order language) เป็นภาษาที่ได้รับการพัฒนาแล้วเพื่อให้ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ลดความยุ่งยากในการเขียนคำสั่งลงจากคำสั่งที่สั่งด้วยภาษาใน 2 ระดับข้างต้น ทำให้เป็นภาษาที่ใช้ได้ง่าย สะดวกในการตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาด ภาษาส่วนใหญ่ที่เราได้ยืมในปัจจุบัน เช่น ภาษาฟอร์แทรน ภาษาโคบอล ภาษาปาสกาล ภาษาอาร์พีซี เป็นต้น ล้วนเป็นภาษาในระดับสูงทั้งสิ้น จะได้กล่าวถึงภาษาแต่ละภาษาพอสังเขป และจะมีตัวอย่างโปรแกรมที่เขียนด้วยภาษาในระดับสูงด้วย

2.3.1 ภาษาเบสิก (BASIC)

คำว่า BASIC ย่อมาจาก Beginners All-purpose Symbolic Instruction Code ภาษาเบสิกเป็นภาษา general purpose, procedure-oriented และนิยมใช้กับระบบเรียลไทม์ ใช้ได้ทั้งงานทางธุรกิจและไม่ใช้ธุรกิจ ภาษานี้มักจะใช้กับมินิและไมโครคอมพิวเตอร์ เป็นภาษาที่ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ภาษาเบสิกที่เขียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ต่างกัน จะมีหลักภาษาต่างกันมาก แต่ในการเขียนคำสั่งเราไม่ต้องศึกษาตัวเครื่อง เพียงแต่ศึกษาหลักภาษาของเครื่องนั้น ๆ เท่านั้น ดังนั้น โปรแกรมที่เขียนกับคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไม่อาจนำมาใช้กับอีกเครื่องหนึ่งได้นอกจากเสียจากว่าได้ดัดแปลงแก้ไขแล้ว แต่อย่างไรก็ดีภาษานี้ก็เป็นภาษาหนึ่งที่ได้รับความนิยมมากโดยเฉพาะเมื่อใช้กับคอมพิวเตอร์ส่วนตัว (Personal Computer) นอกจากนี้สถาบันมาตรฐานแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (American National Standards Institute หรือเรียกย่อ ๆ ว่า ANSI) ก็ได้พัฒนาภาษาเบสิกมาตรฐานขึ้นมา

ตัวอย่างโปรแกรมซึ่งเขียนด้วยภาษาเบสิก

```
05 LET T = 0
10 FOR I = 1 TO 15
20 READ X
30 LET T = T + X
40 NEXT I
50 PRINT "THE TOTAL IS"; T
60 DATA 16, 18, 4, 8, 9
70 DATA 4, 1, 3, 7, 41
80 DATA 6, 21, 36, 44, 15
99 END

RUN

THE TOTAL IS 233

TIME .4 sec

READY
```

จากตัวอย่างเป็นโปรแกรมในภาษาเบสิก ซึ่งทำการหาผลบวกของเลข 15 จำนวน คือ 16, 18, ..., 44, 15 (ดูในคำสั่ง 60, 70 และ 80) แต่ละคำสั่ง (statement) จะมีหมายเลขประจำคำสั่ง และมีคีย์เวิร์ด (key word) ซึ่งมักตามด้วยการกระทำ จากตัวอย่างตัวเลขในคอลัมน์หน้าสุดคือหมายเลขประจำคำสั่ง (statement number) คีย์เวิร์ดเช่น LET, FOR, READ เป็นต้น การกระทำเช่น $T=0$, $T=T+X$ เป็นต้น คำสั่ง RUN เป็นคำสั่งให้คอมพิวเตอร์ปฏิบัติตามคำสั่งในโปรแกรมข้างต้น บรรทัดถัดไปคือ THE TOTAL IS 233 เป็นข้อมูลออก (output data) ซึ่งคือผลบวกของเลข 15 จำนวนที่ปรากฏในคำสั่ง DATA ทั้ง 3 บรรทัด

2.3.2 ภาษาฟอร์แทรน (FORTRAN)

คำว่า FORTRAN ย่อมาจาก Formular Translator

ภาษาฟอร์แทรนเป็นภาษา general purpose, procedure-oriented แต่เดิมภาษานี้ถูกพัฒนาเพื่อทำงานในระบบแบช แต่ปัจจุบันสามารถทำงานในระบบเรียลไทม์ได้ ถึงแม้ว่าภาษาฟอร์แทรนนี้จะถูกสร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ แต่มันก็สามารถใช้กับงานทางด้านธุรกิจได้เช่นกัน

ภาษาฟอร์แทรนเริ่มพัฒนาขึ้นมาโดยบริษัท IBM ประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1957 จากนั้นเป็นต้นมาภาษาฟอร์แทรนก็มีหลายรุ่น (version) เช่น BASIC FORTRAN, FORTRAN II, FORTRAN IV, FORTRAN V, FORTRAN 77 เป็นต้น เนื่องจากภาษานี้เป็นภาษาที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้กับงานทางวิทยาศาสตร์เป็นภาษาแรก มันยังคงครองความนิยมอยู่มาก และสามารถใช้ได้กับระบบคอมพิวเตอร์จำนวนมากด้วย ANSI ได้พัฒนาภาษาฟอร์แทรนมาตรฐานขึ้นเมื่อ ค.ศ.1966 เรียกว่า ANS FORTRAN ทำให้สามารถใช้โปรแกรมที่เขียนด้วยภาษา ANS FORTRAN กับเครื่องหลาย ๆ ระบบได้โดยไม่ต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงเลย การเขียนคำสั่งในภาษาฟอร์แทรนต่างจากภาษาเบสิกตรงที่คำสั่งในภาษาฟอร์แทรนต้องเขียนในตำแหน่งที่เฉพาะเจาะจง กระดาษที่มีตำแหน่งที่บอกไว้เพื่อความสะดวกในการเขียนคำสั่งในแต่ละภาษา เราเรียกว่า Coding form

FORTRAN CODING FORM

XEROX 4 1970 000
Printed in U.S.A.

PROGRAM	PAGE	FUNCTIONS	PAGE	PAGE
PROGRAMMER	NO.	PERFORMING THE FUNCTION	NO.	NO.

STATEMENT NUMBER	C	FORTRAN STATEMENT	SIGNIFICATION
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			
64			
65			
66			
67			
68			
69			
70			
71			
72			
73			
74			
75			
76			
77			
78			
79			
80			

Coding form สำหรับภาษาฟอร์แทรน

ในภาพเป็น FORTRAN Coding form ของบริษัท IBM ในภาษาฟอร์แทรน เลขที่ประจำคำสั่งหรือเลขหมายประจำคำสั่งนั้นไม่บังคับ เราจะใส่มันให้แก่คำสั่งก็ต่อเมื่อเราต้องการอ้างถึงคำสั่งนั้น ถ้ามีเลขหมายประจำคำสั่งเราต้องใส่ไว้ในคอลัมน์ 1-5 คำสั่งจะเริ่มเขียนจากคอลัมน์ 7 ถึง 72 คอลัมน์ 73-80 จะไม่ถูกแปลโดยฟอร์แทรนคอมไพเลอร์ เรามักใช้สำหรับใส่ชื่อโปรแกรมและเลขลำดับบรรทัดในโปรแกรม

ตัวอย่างโปรแกรมซึ่งเขียนด้วยภาษาฟอร์แทรน

คอลัมน์	1	2	3	4	5	6	7
							TOTAL = 0
							DO 60 I = 1, 15
							READ (5, 10) X
		10					FORMAT (F8.2)
							TOTAL = TOTAL + X
		60					CONTINUE
							WRITE (6,20) TOTAL
		20					FORMAT (1X, 12HTHE TOTAL IS, F15.2)
							STOP
							END

จากตัวอย่างเป็นโปรแกรมซึ่งเขียนด้วยภาษาฟอร์แทรน 4 ซึ่งเป็นversionหนึ่งของภาษาฟอร์แทรน เป็นคำสั่งให้หาผลบวกของเลข 15 จำนวนซึ่งจะถูกอ่านจากตัวกลางที่ละ 1 จำนวน ผลบวกของเลขทั้ง 15 จำนวนจะถูกเก็บใน TOTAL ให้นักศึกษาสังเกตว่าคำสั่งคล้ายคลึงกับคำสั่งในภาษาเบสิกมาก

ปัจจุบันมีภาษาฟอร์แทรน 77 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าฟอร์แทรน 4 เพราะสามารถทำงานได้เหมือนภาษาฟอร์แทรน 4 และเพิ่มความสามารถในการจัดการกับข้อมูลที่เป็นตัวอักขระได้ด้วย สามารถใช้ในการเขียนโปรแกรมแบบโครงสร้าง (Structured program) ได้ (ภาษาอื่น ๆ ที่ใช้เขียนโปรแกรมแบบโครงสร้างได้ เช่น ภาษาพีแอล 1 ภาษาปาสกาล ภาษาโคบอล เป็นต้น)

2.3.8 ภาษาโคบอล (COBOL)

คำว่า COBOL ย่อมาจาก Common Business Oriented Language

ภาษาโคบอลเป็น business-oriented language ถูกพัฒนาครั้งแรกในปี ค.ศ.1959 ในสหรัฐ หลังจากออกมาใช้แล้วก็มีการพัฒนาอีกหลายครั้ง ในปี ค.ศ.1968 สถาบันมาตรฐานแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ร่วมกับบริษัทผู้ผลิตเครื่องคอมพิวเตอร์อีกหลายบริษัท ได้พัฒนา ANS COBOL (American National Standard COBOL) ขึ้น และใน ค.ศ.1974 ก็พัฒนา ANS COBOL รุ่นใหม่ขึ้นมาอีก ซึ่งถ้าการเขียนโปรแกรมเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของมัน เราสามารถนำโปรแกรมไปวิ่ง (run) กับคอมพิวเตอร์ที่มี ANS COBOL คอมไพเลอร์ได้ทุกระบบ

โปรแกรมภาษาโคบอลประกอบขึ้นจากส่วนต่าง ๆ คือ sentences, paragraphs, section และ divisions ซึ่งประกอบด้วย 4 divisions ดังต่อไปนี้คือ

1. Identification Division
2. Environment Division
3. Data Division
4. Procedure Division

นักพัฒนาภาษาโคบอลได้ออกแบบภาษาโคบอลให้มีโครงสร้างและมองดูเหมือนกับการเขียนรายงานภาษาอังกฤษ ดังนั้น โปรแกรมภาษาโคบอลจึงประกอบขึ้นจาก sentences, paragraphs, sections และ divisions โปรแกรมภาษาโคบอลแต่ละโปรแกรมต้องประกอบขึ้นด้วย 4 divisions จะขาด division ใด division หนึ่งไม่ได้ ในแต่ละ division อาจแบ่งเป็น section ต่าง ๆ ซึ่ง section จะประกอบด้วย paragraph ย่อย ๆ และทุกส่วนจะประกอบด้วย sentence ต่าง ๆ

COBOL coding form จะช่วยให้โปรแกรมเมอร์เขียนคำสั่งด้วยภาษาโคบอลให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ ในบรรทัดหนึ่งมี 80 ตำแหน่งหรือคอลัมน์ คอลัมน์ที่ 1-3 ใช้สำหรับใส่เลขประจำหน้าของ coding form คอลัมน์ที่ 4-6 ใช้ใส่หมายเลขประจำบรรทัด ถ้าใส่เครื่องหมายดอกจัน (*) ในคอลัมน์ที่ 7 หมายความว่าเราจะเขียนคำอธิบายส่วนของโปรแกรม (Program documentation) หรือหมายเหตุ (remarks) คำสั่งในภาษาโคบอลเขียนในคอลัมน์ที่ 8-72 ในส่วนนี้ยังแบ่งออกเป็น 2 มาร์จิน (margin) คือมาร์จิน A เริ่มจากคอลัมน์ที่ 8 และมาร์จิน B เริ่มจากคอลัมน์ที่ 12 มาร์จิน A ใช้สำหรับเริ่มต้น division ใหม่ section ใหม่ หรือ paragraph

ตัวอย่างโปรแกรมซึ่งเขียนด้วยภาษาโคบอล

IDENTIFICATION DIVISION.
PROGRAM-IO. TOTAL-OF-15-NUMBERS.

ENVIRONMENT DIVISION.
CONFIGURATION SECTION.
SOURCE-COMPUTER. CYBER-74.
OBJECT-COMPUTER. CVBER-74.
INPUT-OUTPUT SECTION,
FILE-CONTROL.
SELECT DATA-FILE ASSIGN TO CARD-READER-FZ
SELECT TOTAL-FILE ASSIGN TO PRINTER-FZ.

DATA DIVISION,
FILE SECTION.
FD DATA-FILE
LABEL RECORDS ARE OMITTED
DATA RECORD IS DATA-CARD.
01 DATA-CARD.
02 DATA-VALUE PICTURE IS 9(6)V99.
02 FILLER PICTURE IS X(72).
FD TOTAL-FILE.
LABEL RECORDS ARE OMITTED.
DATA RECORD IS TOTAL-LINE.
01 TOTAL-LINE.
02 TITLE PICTURE IS X(12)
VALUE IS "THE TOTAL IS".
02 FILLER PICTURE IS X(2).
02 TOTAL-VALUE PICTURE IS 9(13)V99.
02 FILLER PICTURE IS X(102).
WORKING-STORAGE SECTION.
77 RUNNING-TOTAL PICTURE IS 9(13)V99
VALUE IS 0.

PROCEDURE DIVISION.
BEGIN-JOB.
OPEN INPUT DATA-FILE
OPEN OUTPUT TOTAL-FILE.
MAIN-LOOP.
READ DATA-FILE AT END GO TO PRINT-ROUTINE.
ADO DATA-VALUE TO RUNNING-TOTAL,
GO TO MAIN-LOOP.
PRINT-ROUTINE.
MOVE SPACES TO TOTAL-LINE.
MOVE RUNNING-TOTAL TO TOTAL-VALUE.
WRITE TOTAL-LINE.
END-OF-JOB.
CLOSE DATA-FILE.
CLOSE TOTAL-FILE.
STOP RUN.

บรรทัดแรกคือ IDENTIFICATION DIVISION เป็น sentence แรกในโปรแกรมภาษา โคบอล ซึ่งต้องตามด้วย PROGRAM-ID ซึ่งจะบอกชื่อของโปรแกรม ในที่นี้โปรแกรมนี้ ชื่อ TOTAL-OF-15-NUMBERS ใน division นี้เราอาจเขียนชื่อผู้เขียนโปรแกรมหรือโปรแกรมเมอร์ วันที่เขียนโปรแกรมหรือหมายเหตุอื่น ๆ อีกได้ ใน ENVIRONMENT DIVISION นั้นใช้อธิบาย เกี่ยวกับฮาร์ดแวร์ที่จะใช้ ส่วนนี้เท่านั้นที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงถ้าท่านเขียนโปรแกรม ด้วย ANS COBOL แล้วจะนำไปใช้กับคอมพิวเตอร์ระบบอื่นได้ division นี้ประกอบด้วย 2 sections คือ CONFIGURATION SECTION และ INPUT-OUTPUT section ใน paragraph FILE-CONTROL ประกอบขึ้นด้วย 2 SELECT sentences ใน DATA DIVISION ใช้อธิบายเพิ่มข้อมูลเข้า/ออกที่ใช้ทั้งหมดไว้ใน FILE SECTION และเพิ่มข้อมูลที่ใช้ในการทำงาน (working file) ซึ่งใช้เก็บ ข้อมูลจากขั้นของการประมวลผลจะถูกอธิบายใน WORKING-STORAGE SECTION ใน PROCEDURE DIVISION จะอธิบายวิธีจัดการกระทำกับข้อมูลเข้าเพื่อให้ได้ข้อมูลออกตาม ความต้องการ จากตัวอย่างจะเห็นว่า division นี้ประกอบด้วย 4 paragraph ชื่อ BEGIN-JOB, MAIN-LOOP, PRINT-ROUTINE และ END-OF-JOB และแต่ละ paragraph ประกอบด้วยคำสั่ง ต่าง ๆ

2.3.4 ภาษาปาสกาล (Pascal)

ชื่อของภาษาปาสกาลนั้นตั้งตามชื่อของนักคณิตศาสตร์ชาวฝรั่งเศสผู้มีชื่อเสียง คือ แบลส์ ปาสกาล (Blaise Pascal) ภาษานี้เป็นภาษาที่ค่อนข้างใหม่แต่มีอนาคตสดใส มาก เป็นภาษาที่ใช้กับระบบเรียลไทม์ เป็นภาษาชนิด general purpose, procedure oriented ซึ่งใช้งานทั้งทางธุรกิจและการศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ ผู้คิดพัฒนาภาษานี้คือ นิคลอส เวิร์ท (Niklaus Wirth) ซึ่งทำงานอยู่ที่สถาบันเทคโนโลยีของรัฐในเมืองซูริก (Zurich) ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ในปี ค.ศ.1968 ภาษานี้เป็นภาษาที่เรียนรู้ได้ค่อนข้างง่ายและใช้ เขียนโปรแกรมแบบโครงสร้างได้ ภาษานี้เหมาะกับเครื่องมินิคอมพิวเตอร์และไมโครคอมพิวเตอร์ และบริษัทผู้ผลิตเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้ง 2 ระบบ ก็ได้ลงทุนกันเป็นหลาย ๆ ล้านเหรียญ สหรัรัฐเพื่อพัฒนาคอมไพเลอร์ของภาษานี้ ภาษาปาสกาลใช้กับระบบคอมพิวเตอร์ระบบใหญ่ ๆ ด้วย ภาษานี้นิยมสอนกันในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหลายแห่งในยุโรปและอเมริกา

ตัวอย่างโปรแกรมซึ่งเขียนด้วยภาษาปาสกาล

```
PROGRAM SUM15 (INPUT,OUTPUT):
(* *)
(* DECLARE VARIABLES *)
VAR X : REAL;
    TOTAL : REAL;
    I = INTEGER;
BEGIN
(* *)
(* INITIALIZE ACCUMULATOR *)
TOTAL := 0;
FOR I := 1 TO 15 DO
BEGIN
    READ(X);
    TOTAL := TOTAL + X
END;
WRITELN;
WRITELN("THE TOTAL IS ",TOTAL)
END.
```

โปรแกรมที่เขียนด้วยภาษาปาสกาลข้างต้น จะหาผลบวกของเลข 15 จำนวน โปรแกรมภาษาปาสกาลคล้ายคลึงกับโปรแกรมในภาษาเบสิกและภาษาฟอร์แทรน ในบรรทัดแรกเป็นชื่อของโปรแกรม คือ SUM15 มีการกำหนดตัวแปรที่จะใช้ในโปรแกรมและชนิดของมัน จะเห็นว่าตัวแปร X และ TOTAL ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรจำนวนจริง (real variable) ซึ่งจะเก็บเลขจำนวนจริง ส่วนตัวแปร I เป็นตัวแปรจำนวนเต็ม (integer variable) ซึ่งจะเก็บเลขจำนวนเต็ม ส่วนสำคัญของคำสั่งเริ่มจากคำว่า BEGIN และจบด้วยคำว่า END ในการเขียนคำสั่งในภาษาปาสกาลไม่กำหนดคอมเมนต์แน่นอน เช่น ภาษาฟอร์แทรนและภาษาโคบอล เราอาจย่อหน้าคำสั่งเพื่อทำให้โปรแกรมง่ายต่อการอ่านและการเข้าใจ ให้สังเกตบรรทัดที่ 3 บรรทัดนั้นเป็น comment statement ซึ่งเราใช้เพื่ออธิบายส่วนของโปรแกรมหรือเขียนหมายเหตุตามต้องการ เราอาจเขียนคำอธิบายหรือข้อความใด ๆ ระหว่างเครื่องหมาย (* และ *)

2.3.5 ภาษาเอดา (Ada)

ภาษาอีกภาษาหนึ่งซึ่งเป็นภาษาใหม่และจะมีอนาคตสดใสเช่นกัน คือ ภาษาเอดา ชื่อของภาษาดังตามชื่อของ เอดา ออกัสตา (Ada Augusta) ซึ่งเป็นแคาน์เตสของ Lovelace เอดาเป็นเพื่อนสนิทของชาลส์ แบบเบจ ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ทางคณิตศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแคมบริดจ์ เอดาทำงานกับชาลส์ แบบเบจ โดยช่วยคิดออกแบบเครื่องวิเคราะห์ (Analytical engine) ในช่วงครึ่งแรกของศตวรรษที่ 19 เอดาได้รับการยกย่องว่าเป็นโปรแกรมเมอร์คนแรก

ภาษาเอดา ถูกพัฒนาขึ้นตามความต้องการและสนับสนุนของกระทรวงกลาโหมสหรัฐ (U.S. Department of Defense) เพื่อใช้ในงานทางทหาร ภาษานี้ถูกนำออกมาสู่วงการในปลายปี ค.ศ. 1980 หลังจากถูกทดสอบและถูกประเมินผลก็เป็นที่ยอมรับว่าในอนาคต

โปรแกรมส่วนใหญ่ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐจะเขียนด้วยภาษานี้ นอกจากนั้นภาษานี้ได้เป็นที่นิยมในวงการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย และสาขาต่าง ๆ ที่สำคัญของทางทหาร

ตัวอย่างโปรแกรมซึ่งเขียนด้วยภาษาเอดา

```
procedure SIMPLE TOTAL is
X, I, TOTAL : INTEGER
TOTAL := 0;
for I in 1 .. 15 loop
TOTAL := TOTAL + X(I);
end loop;
PUT (TOTAL);
end SIMPLE TOTAL
```

โปรแกรมตัวอย่างข้างต้นจะหาผลบวกของเลข 15 จำนวน โปรแกรมนี้มีส่วนคล้ายกับภาษาปาสกาลมาก คำสั่งแรกเป็นคำสั่ง procedure คำสั่งนี้ใช้กำหนดชื่อของโปรแกรมซึ่งคือ SIMPLE_TOTAL ถ้าเปรียบเทียบโปรแกรมตัวอย่างนี้กับโปรแกรมในภาษาอื่น ๆ เท่าที่ผ่านมา จะเห็นว่ามีส่วนที่คล้ายคลึงกันกับภาษาอื่น ๆ ในระดับสูงมาก แต่อย่างไรก็ดีภาษาเอดา มีลักษณะพิเศษอีกหลายอย่างซึ่งไม่ได้แสดงในโปรแกรมง่าย ๆ โปรแกรมนี้

2.3.6 ภาษาอาร์พีจี (RPG)

RPG ย่อมาจาก Report Program Generator

ภาษาอาร์พีจีเป็นภาษา business-oriented และ general purpose เป็น problem-oriented language ด้วย เป็นภาษาที่ใช้ในระบบเป็นกลุ่มกับระบบคอมพิวเตอร์ เช่น IBM system/3, IBM system/34 ในการเขียนคำสั่งโปรแกรมเมอร์จะต้องใช้ coding form 4 ฟอรัม หรือที่เรียกว่า specification sheet แต่ละฟอรัมจะใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ภาษานี้พัฒนาจากภาษาอาร์พีจี เป็นอาร์พีจีสอง (RPG II) และอาร์พีจีสาม (RPG III) อาร์พีจีสามสามารถใช้กับระบบอินเทอร์แอคทีฟ (interactive mode คือระบบที่มีการโต้ตอบกันระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์กับผู้ใช้งาน) ภาษานี้ไม่เหมาะกับการคำนวณทางคณิตศาสตร์

รูปต่อไปคือ specification sheet ทั้ง 4 ฟอรัม ของภาษาอาร์พีจี (มี 5 รูป เพราะรูปที่ 1 และ 2 ถือว่าเป็นฟอรัมเดียว)

2.3.7 ภาษาพีแอลวัน (PL/I)

PL/I ย่อมาจาก Programming Language I

ประมาณต้นปี ค.ศ.1960 บริษัท IBM และคณะกรรมการผู้ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ IBM system/360 ได้พัฒนาภาษาขึ้นเพื่อให้เป็นภาษาที่ใช้ได้กับงานทั่ว ๆ ไปหรือเป็น universal language ในกลางปี ค.ศ.1960 จึงได้ภาษาพีแอลวันออกมาสู่วงการ โดยนำเอาส่วนดีของ ภาษาฟอร์แทรนและภาษาโคบอลมารวมกัน ภาษานี้มีโครงสร้างของ division คล้ายกับภาษา โคบอล ภาษานี้เป็นภาษา general purpose และ procedure oriented ภาษานี้สามารถใช้ได้กับงาน ทางธุรกิจและงานทางวิทยาศาสตร์ ภาษานี้ต้องใช้หน่วยความจำหลักขนาดใหญ่และไม่เป็นภาษา มาตรฐานเหมือนกับภาษาฟอร์แทรนและภาษาโคบอล เป็นภาษาที่ไม่ค่อยแพร่หลายนัก ส่วนใหญ่ต้องใช้กับเครื่องของบริษัท IBM ในปี ค.ศ.1976 สถาบันมาตรฐานแห่งชาติของ สหรัฐอเมริกา (ANSI) ได้สร้างภาษาพีแอลวันมาตรฐานขึ้นมา และส่วนหนึ่งของภาษาคือ "subset G" นั้นสามารถใช้กับคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กได้ด้วย เนื่องจากข้อจำกัดของภาษามีมาก จึงทำให้ยากกว่าการเรียนรู้ภาษาฟอร์แทรนหรือภาษาโคบอลโดยตรง ในการเขียนไม่ต้อง ใช้ coding form

ตัวอย่างโปรแกรมซึ่งเขียนด้วยภาษาพีแอลวัน

```
PL/I OPTIMIZING COMPILER WATER: PROCEDURE OPTIONS (MAIN);
```

SOURCE LISTING

STMT LEV NT

```
1 0 WATER: PROCEDURE OPTIONS (MAIN);
2 1 0 DECLARE SYSIN INPUT. SYSPRINT OUTPUT;
3 1 0 DECLARE NAME CHARACTER (32);
4 1 0 DECLARE KWH FIXED DECIMAL (4);
5 1 0 DECLARE K FIXED DECIMAL (8.2);
6 1 0 DECLARE N FIXED DECIMAL (6.2);
7 1 0 ON ENDFILE (SYSIN) STOP;
/* PRINT HEADER ● /
8 1 0 PUT PAGE;
9 1 0 PUT SKIP (4) EDIT
('NAME','USED(KWH)';'AMOUNT(CENT)';'PAY(DOLLAR)';
(X(26),A,X(26),A,X(12),A,X(12).A);
10 1 0 QUANT: GET LIST (NAME.KWH),
11 1 0 IF KWH<=90 THEN K=KWH*. 11.75; ELSE
12 1 0 IF (KWH<90) & (KWN<=540) THEN K=90*11.75+(KWH-90)*3.74; ELSE
13 1 0 K=90*11.75+450*3.74+(KWH-540)*3.04;
14 1 0 N=K/100;
15 1 0 PUT SKIP(2) EDIT (NAME.KWH.K.N)
(X(12).A,X(12),F(4).X(17),F(8.2),X(16),F(6.2));
16 1 0 GO TO QUANT;
17 1 0 END WATER;
```

2.3.8 ภาษาเอพีแอล (APL)

APL ย่อมาจาก A Programming Language

ภาษาเอพีแอลได้รับการพัฒนาขึ้นในปี ค.ศ.1962 เป็นภาษา General purpose และ procedure-oriented เป็นภาษาที่ใช้กับระบบเรียลไทม์ ซึ่งเริ่มแรกนั้นพัฒนาเพื่อการประยุกต์ใช้ทางวิทยาศาสตร์ ภาษานี้มีโครงสร้างแบบ free-form และใช้ตัวกระทำพิเศษซึ่งมีรูปร่างคล้ายกับอักษรกรีกในการทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อน เนื่องจากตัวกระทำพิเศษเหล่านี้จะต้องใช้แป้นพิมพ์พิเศษในการเขียนโปรแกรมด้วยภาษานี้ ภาษานี้ใช้ได้กับระบบคอมพิวเตอร์ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ คอมพิวเตอร์ขนาดเล็กของบริษัท IBM ขนาดตั้งโต๊ะคือ IBM 5110 สามารถสลับสวิทช์เปลี่ยน mode ไปมาระหว่าง BASIC mode และ APL mode ได้ เมื่อต้องการเขียนโปรแกรมในภาษาเบสิกหรือภาษาเอพีแอลตามต้องการ ภาษานี้ยังไม่เป็นที่นิยมเท่าภาษาเบสิก แต่ในอนาคตจะใช้มากขึ้น

2.3.9 ภาษาอัลกอล (ALGOL)

ALGOL ย่อมาจาก Algorithmic Language

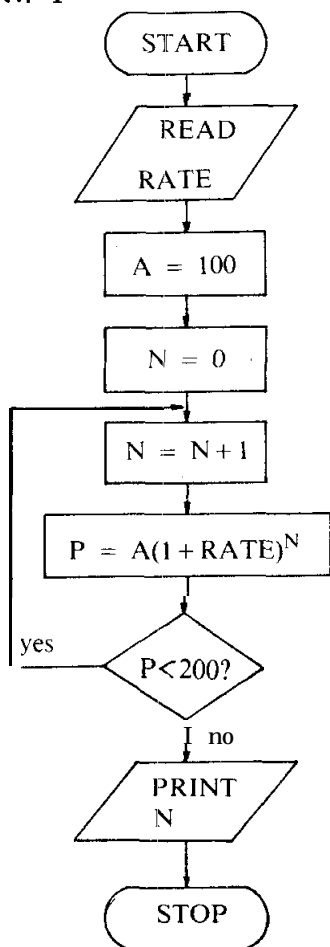
ภาษาอัลกอลเป็นภาษาชนิด special purpose ซึ่งเหมาะกับงานทางด้านวิทยาศาสตร์ มีความสามารถมากกว่าและเขียนง่ายกว่าเมื่อเทียบกับภาษาฟอร์แทรน ผู้พัฒนาภาษานี้ นั้นคือกลุ่มของนักคณิตศาสตร์ชาติต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายจะให้มันเป็นภาษาที่ใช้แทนภาษาฟอร์แทรน แต่ปรากฏว่าไม่ได้รับความนิยมในวงการธุรกิจอุตสาหกรรมเลย ภาษานี้ยังใช้อยู่ภายในมหาวิทยาลัยในยุโรปเท่านั้น

ภาษาคอมพิวเตอร์เท่าที่กล่าวมาใน 6.2.3.1-6.2.3.8 นั้นเป็นภาษาชนิด general purpose ทั้งสิ้น โปรแกรมที่เขียนขึ้นด้วยภาษาเหล่านั้นสามารถแก้ปัญหาเฉพาะด้านได้ตั้งแต่ปัญหาทางธุรกิจ ทางวิทยาศาสตร์ และในสาขาอื่น ๆ นอกจากภาษาชนิด general purpose แล้ว ยังมีภาษาชนิด special purpose ซึ่งจะปฏิบัติงานหลักเพียง 1 งาน หรือทำหน้าที่เพียง 1 อย่าง ภาษาชนิดดังกล่าวจะทำงานหลักของมันอย่างมีประสิทธิภาพสูง ภาษาเหล่านี้ถูกออกแบบขึ้นเพื่อให้ใช้ได้ง่าย ภาษาชนิดนี้มีอยู่หลายร้อยภาษา เช่น ภาษาอัลกอล สำหรับงานทางวิทยาศาสตร์ ถ้าสำหรับงานประมวลผลด้านแถวของตัวอักขระ (string processing) เช่น ภาษา LISP (List Processing Language) ภาษา SNOBOL (String Oriented Symbolic Language) สำหรับงานด้านเตรียมโปรแกรมการสอน (educational program) เช่น ภาษา PILOT (Programmed Inquiry Learning Or Teaching) และสำหรับงานทางโรงงาน เช่น ภาษา APT (Automatically Programmed Tooling)

นอกจากภาษาดังกล่าวแล้วบริษัทผู้ผลิตคอมพิวเตอร์พยายามพัฒนาภาษาใหม่ ๆ ขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์ให้วิธีการเขียนโปรแกรมง่ายสำหรับผู้ใช้ทั่ว ๆ ไป ผู้เชี่ยวชาญบางท่านเรียกภาษาเหล่านี้ว่า เป็นภาษายุคที่ 4 (fourth generation language) โดยเรียกว่า Data Base Language หรือ Query language ทั้งนี้ การนับยุคของภาษานั้นคือยุคที่ 1 คือภาษาเครื่อง ยุคที่ 2 คือ ภาษาในขั้นต่ำ และยุคที่ 3 คือภาษาในขั้นสูง ที่เรียกว่าภาษาในยุคที่ 4 นี้ เนื่องจากความสามารถของมันเหนือภาษาในระดับสูง ตัวอย่างเช่น ภาษา Mapper ซึ่งพัฒนาโดยบริษัท Sperry Univac ทางบริษัทกล่าวไว้ว่า ภายใน 2-3 วัน ของการฝึกฝน นักบริหารส่วนใหญ่จะสามารถพัฒนารายงานของตนเองจากระบบคอมพิวเตอร์ได้ ด้วยการใช้คำสั่งและวิธีการที่ง่ายต่อการเข้าใจเพื่อผลิตรายงานที่ซับซ้อนจากฐานข้อมูล (Data Base) ที่มีอยู่ได้ ภาษาอื่น ๆ ที่คล้ายภาษา Mapper ซึ่งเรียกว่าเป็นภาษา User friendly เช่น ภาษา LOGO ซึ่งได้รับการพัฒนาในช่วงปี ค.ศ.1970-1972 และใช้กับคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ภาษา FOCUS ภาษา FIRST เป็นต้น

3. ตัวอย่างของการใช้ผังโปรแกรมช่วยการเขียนโปรแกรม

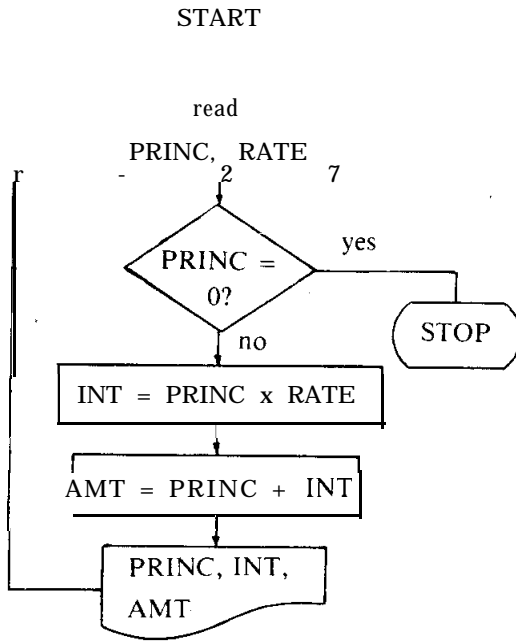
ตัวอย่างที่ 1

โปรแกรมภาษาฟอร์แทรน

C	PROGRAM IN FORTRAN LANGUAGE
	READ (5,2) RATE
2	FORMAT (F5.2)
	A = 100
	N = 0
12	N = N + 1
	P = A*(1.0 + RATE)**N
	IF (P.LT.200) GO TO 12
	WRITE (6,3) N
3	FORMAT (13)
	STOP
	END

ตัวอย่างที่ 2

โปรแกรมภาษาพีแอลวัน

```

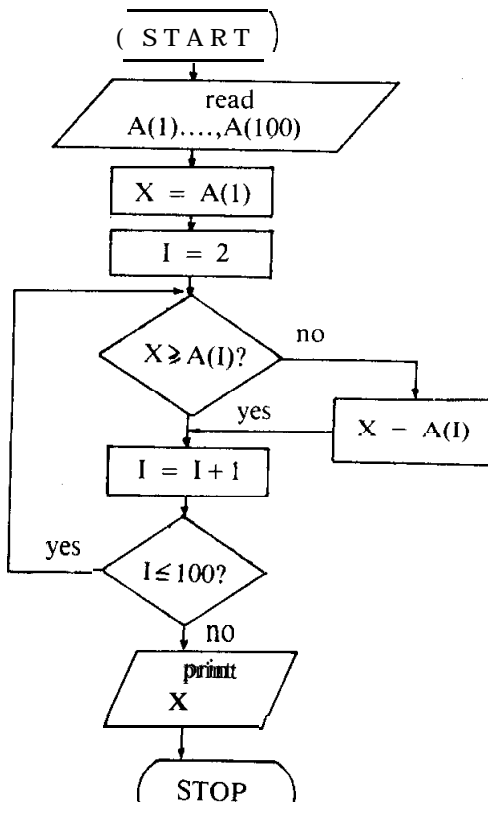
STR: GET LIST (PRINC, RATE);
IF PRINC = 0 THEN STOP;
INT = PRINC * RATE;
AMT = PRINC + INT;
PUT LIST (PRINC, INT, AMT);
GO TO STR:
  
```

โปรแกรมภาษาฟอร์แทรน

```

13 READ (5, 10) PRINC, RATE
10 FORMAT (F 6.0, F 5.2)
   IF (PRINC.EQ. 0) STOP
   INT = PRINC*RATE
   AMT = PRINC + INT
   WRITE (6, 11) PRINC, INT, AMT
11 FORMAT (5X, F 7.0, 2X, F 5.2, F 9.2)
   GOT0 13
  
```

ตัวอย่างที่ 3

END

โปรแกรมภาษาเบสิก

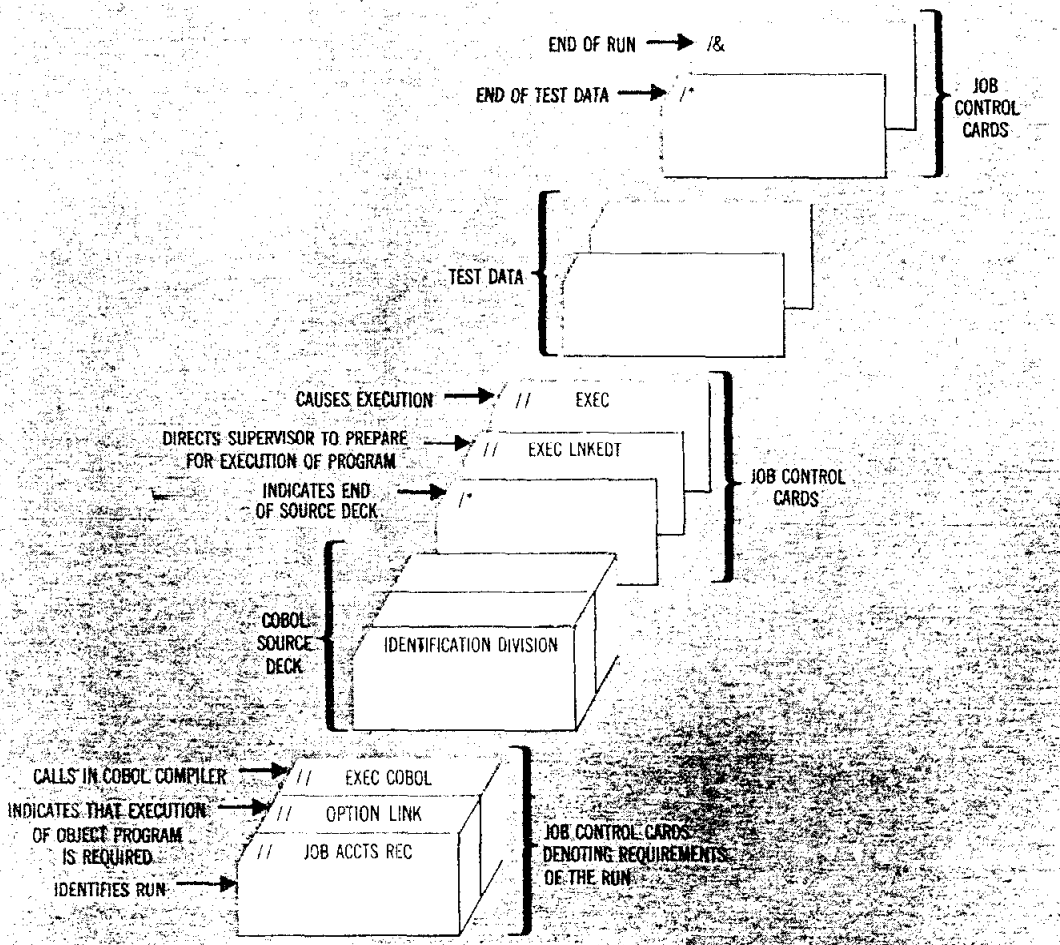
```

090 REM BASIC EXAMPLE
100 DIM A (100)
110 FOR I = 1 TO 100
120 READ A (I)
130 NEXT I
140 LETX = A(1)
150 FOR I = 2 TO 100
160 IF X >= A(I) THEN 180
170 LETX = A(I)
180 NEXT I
190 PRINT "THE LARGEST";
200 PRINT "ELEMENT IN THE".
210 PRINT "ARRAY = "; X
220 DATA 20, 16, 16,.....
230 DATA 47, 32, 64, .....
240 END
RUN
  
```


โปรแกรมภาษาฟอร์แทรน (สำหรับผังโปรแกรมในตัวอย่างที่ 3)

คอลัมน์	1	2	3	4	5	6	7
						DIMENSION A (100)	
						READ (5,10) (A (I), I = 1, 100)	
10						FORMAT (10F2.0)	
						X = A(1)	
						DO 12 I = 2, 100	
						IF (X .GE.A(I)) GO TO 12	
						X = A(I)	
12						CONTINUE	
						WRITE (6,9) X	
9						FORMAT (1X,'THE LARGEST ELEMENT IN THE ARRAY = ',F3.0)	
						STOP	
						END	

การใช้ Job control cards ซึ่งเขียนในภาษา JCL (Job control language) ซึ่งเป็นคำสั่ง (Command) ให้โปรแกรมควบคุมระบบควบคุมการแปลและปฏิบัติตามโปรแกรม

4. การเปรียบเทียบภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรม

เนื่องจากระบบคอมพิวเตอร์ส่วนมากสามารถรับคำสั่งที่เขียนด้วยภาษาในระดับสูงได้หลายภาษา ดังนั้น จึงมีความสำคัญในการที่จะเลือกภาษาที่ดีที่สุดสำหรับการประยุกต์ใช้เฉพาะอย่าง ดังนั้น จึงจะเปรียบเทียบภาษาในระดับสูงบางภาษา ดังนี้

ภาษาเบสิกนั้นเรียนรู้ง่าย ใช้กับระบบอินเทอร์แอคทีฟโดยธรรมชาติของมัน ภาษานี้ใช้ได้กับระบบคอมพิวเตอร์จำนวนมาก ภาษานี้ใช้ได้กับการคำนวณและการจัดการกับแถวของตัวอักขระ (character string) ไม่ต้องใช้เทอร์มินัลและคีย์บอร์ดพิเศษแต่อย่างใด เนื่องจากมันไม่ต้องการใช้หน่วยความจำขนาดใหญ่ภาษาเบสิกจึงใช้ได้กับไมโครคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ด้วย อย่างไรก็ตามภาษานี้ไม่เป็นภาษามาตรฐานอย่างสมบูรณ์ โปรแกรมในภาษานี้เมื่อใช้กับคอมพิวเตอร์ระบบหนึ่งแล้วจะต้องถูกปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับคอมพิวเตอร์ระบบอื่น ๆ ภาษานี้มีประสิทธิภาพไม่สูงมาก ไม่เป็นเอกสารในตัวของมันเอง (not self-documenting) และไม่มีข้อความคล้ายภาษาอังกฤษ (English-like)

ภาษาฟอร์แทรนมีความสามารถในการคำนวณเป็นเลิศ มีใช้กับระบบคอมพิวเตอร์จำนวนมากและเป็นภาษาที่รัดกุมกะทัดรัด ภาษานี้ไม่ต้องใช้หน่วยความจำหลักขนาดใหญ่ ภาษาฟอร์แทรน 77 เท่านั้นที่จัดการกับแถวของตัวอักขระได้ภาษานี้ไม่เป็นเอกสารในตัวของมันเองและไม่มีข้อความคล้ายภาษาอังกฤษ และมีกฎเกณฑ์หลายอย่างที่ตรงตามอย่างเคร่งครัดเพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาด

ภาษาโคบอลเป็นภาษาที่มีลักษณะเป็นข้อความคล้ายภาษาอังกฤษ เป็นเอกสารในตัวของมันเอง เป็นภาษามาตรฐานและง่ายต่อการเรียนรู้และทำความเข้าใจ เป็นภาษาที่นิยมมากสำหรับการประยุกต์ใช้ทางธุรกิจ เนื่องจากโปรแกรมภาษาโคบอลนั้นเป็นข้อความคล้ายภาษาอังกฤษจึงทำให้ง่ายต่อการทดสอบและแก้ไขกว่าภาษาอื่น ๆ ภาษานี้มีใช้กับระบบคอมพิวเตอร์จำนวนมาก และเนื่องจากมันเป็นภาษามาตรฐานมันจึงง่ายต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์ระบบอื่น นั่นคือทำการแก้ไขเพียง Environment Division เท่านั้น อย่างไรก็ตามภาษานี้ต้องระวังการใช้กริยาตามหลักไวยากรณ์อังกฤษด้วย ในบางกรณีเราอาจจะต้องเขียนโปรแกรมยาวเป็น 2-3 เท่าของโปรแกรมที่เขียนด้วยภาษาอื่น สำหรับปัญหาเดียวกัน ความสามารถในการคำนวณของภาษานี้ไม่ดี เป็นภาษาที่ต้องใช้หน่วยความจำหลักขนาดใหญ่ เรามักไม่พบภาษาโคบอลที่ใช้กับไมโครคอมพิวเตอร์

ภาษาปาสกาลและภาษาเอดาจง่ายต่อการเรียนรู้ และโดยธรรมชาติของมันใช้กับระบบ

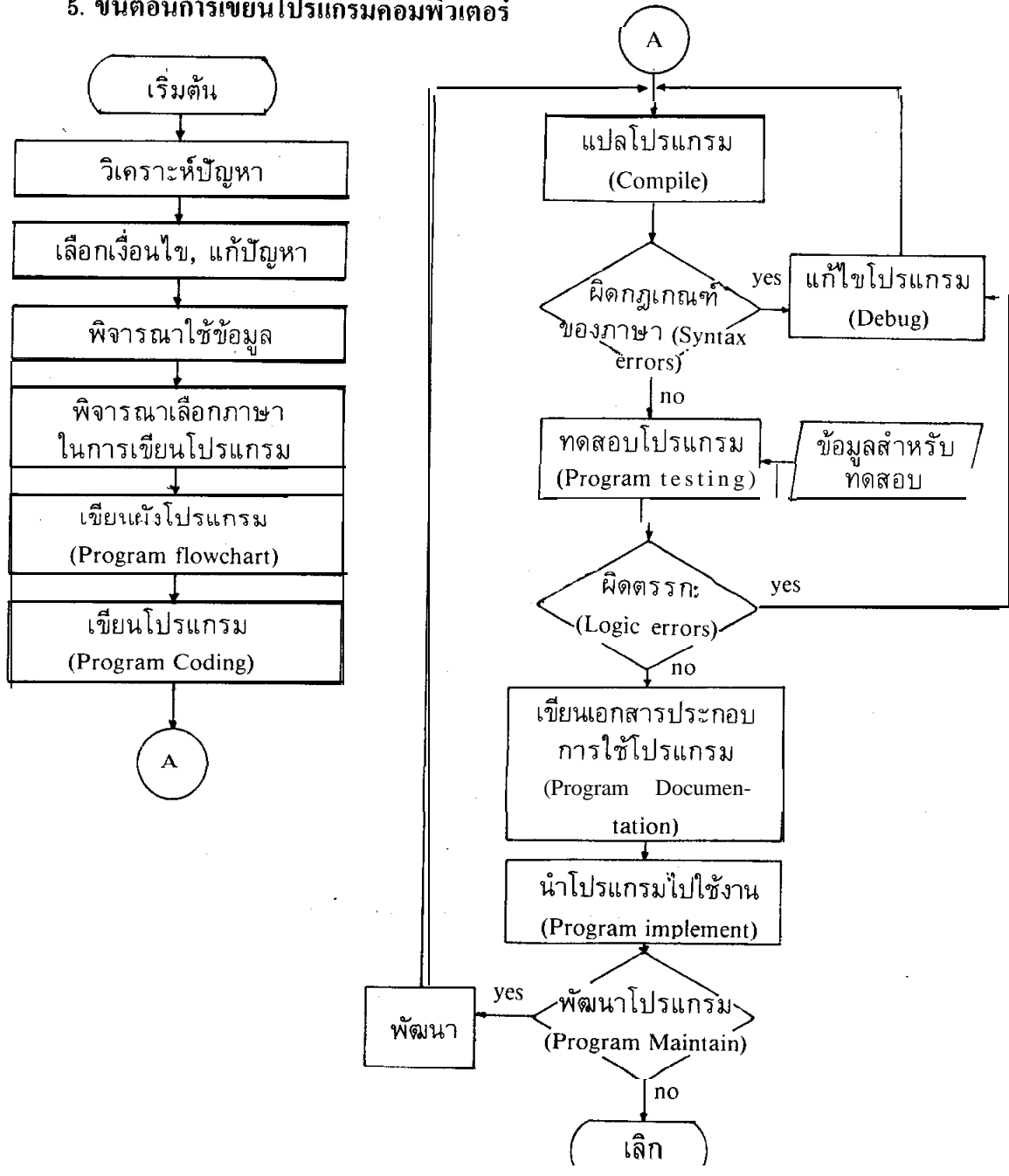
อินเทอร์แอคทีฟและเป็นภาษาที่ใช้เขียนโปรแกรมแบบโครงสร้างได้ ภาษาเหล่านี้มี default option จำนวนมากที่ทำให้โปรแกรมเมอร์อาจเขียนโปรแกรมง่าย ๆ หรือที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ ภาษาเหล่านี้ไม่เป็นเอกสารในตัวเอง ไม่มีข้อความคล้ายภาษาอังกฤษ และไม่เป็นมาตรฐานอย่างสมบูรณ์

ภาษาอาร์พีจี เป็นภาษาที่เป็น problem-oriented และใช้ได้กับระบบคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวนมาก ไม่ต้องใช้หน่วยความจำขนาดใหญ่และการเรียนรู้ค่อนข้างง่าย เป็นภาษาที่ดีสำหรับการผลิตรายงานและเอกสารสำหรับธุรกิจ ภาษานี้ไม่เหมาะกับการคำนวณ ดังนั้นจึงไม่เป็นภาษาที่ดีสำหรับงานทางด้านวิทยาศาสตร์ ภาษานี้ไม่เป็นภาษามาตรฐาน หรือเป็นภาษาที่มีข้อความคล้ายภาษาอังกฤษ

ภาษาพีแอลวัน มีความสามารถทางการคำนวณสูงและมีบิลท์อินฟังก์ชันจำนวนมาก ที่ทำให้การเขียนโปรแกรมง่ายขึ้น มี default option จำนวนมาก ที่ทำให้ขบวนการการเขียนโปรแกรมง่าย ภาษานี้สามารถจัดการกับขบวนของตัวอักขระได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นภาษาที่มีข้อความคล้ายภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามก็เป็นภาษาที่ต้องใช้หน่วยความจำหลักขนาดใหญ่และยังจำกัดการใช้อยู่กับเครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัท IBM

ภาษาเอพีแอลเป็นภาษาที่ใช้กับระบบอินเทอร์แอคทีฟ มีความสามารถในการคำนวณสูงและสามารถจัดการแถวของตัวอักขระได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงด้วยภาษานี้มีโครงสร้างแบบเสรี (free form structure) และมีตัวดำเนินการพิเศษจำนวนมากที่ทำให้การจัดการที่ยุ่งยากบางอย่างไม่ต้องใช้ความพยายามมากเกินไป อย่างไรก็ตามต้องการหน่วยความจำหลักขนาดใหญ่ ไม่เป็นภาษามาตรฐานและไม่เป็นภาษาที่มีข้อความคล้ายภาษาอังกฤษด้วย

5. ขั้นตอนการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

6. การแบ่งซอฟต์แวร์ตามลักษณะการทำงาน

เราอาจแบ่งซอฟต์แวร์ตามลักษณะการทำงานของมันได้ใหญ่ ๆ 2 ชนิด คือ

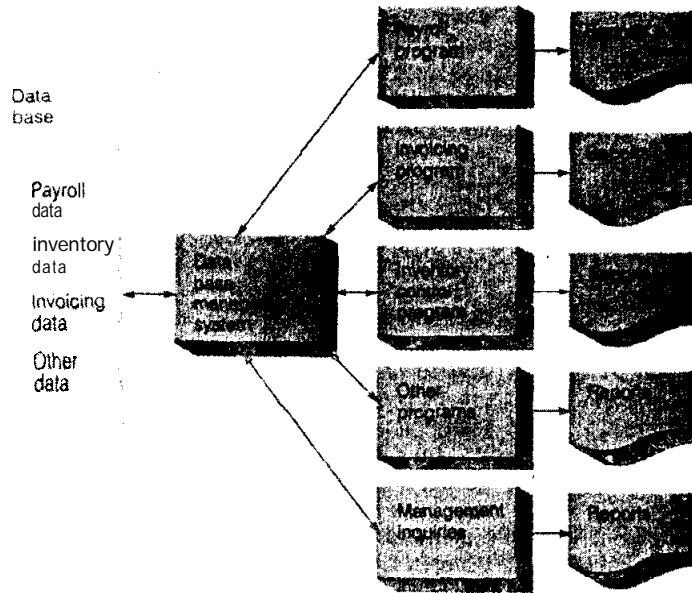
1. **System software** หรือ System package ซึ่งช่วยให้ระบบคอมพิวเตอร์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซอฟต์แวร์ชนิดนี้ถ้าดีจะทำให้การใช้ Application software ใช้เวลาคอมพิวเตอร์น้อยและความพยายามน้อย ถ้าปราศจากมันแล้ว application software ก็จะทำงานกับระบบคอมพิวเตอร์ไม่ได้ System software ประกอบด้วย ตัวล่ำมทั้งหลาย เช่น แอสเซมเบลอร์ (Assembler) คอมไพเลอร์ (Compiler) โปรแกรมควบคุมระบบ (Operating system : OS) Data base management system (DBMS) และ Utility programs เป็นต้น System software มักเขียนด้วยภาษาเครื่อง และเราจะได้รับจากบริษัทผู้ผลิตพร้อมกับเครื่องที่เราเช่าหรือซื้อ ในที่นี้จะกล่าวถึง 3 ตัวหลังพอสังเขป

โปรแกรมควบคุมระบบ (Operating system : OS, Executive program, monitor, supervisor, controller, master control program) เป็นโปรแกรมที่ควบคุมและบริหารการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ทั้งระบบ ตัวอย่างเช่น โปรแกรม DOS หรือ Disk operating system ซึ่งควบคุมการทำงานที่ใช้จานแม่เหล็ก CP/M หรือ Control Program for Microcomputer เป็นโปรแกรมควบคุมระบบที่นิยมมากที่สุดชนิดหนึ่งสำหรับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมควบคุมการทำงานของโปรแกรมต่าง ๆ พร้อม ๆ กัน เป็นต้น โปรแกรมประเภทนี้บริษัทผู้ผลิตจะให้มากับระบบคอมพิวเตอร์ที่เราเช่าหรือซื้อ

DBMS เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งจัดการและดูแลข้อมูลที่จะต้องใช้กับการประมวลผลข้อมูลของการประยุกต์ใช้หลาย ๆ ด้าน นั่นคือโปรแกรมที่จัดการเกี่ยวกับการทำงานกับระบบฐานข้อมูล (Data base) นั้นเอง

ฐานข้อมูล (Data base)

The data base approach

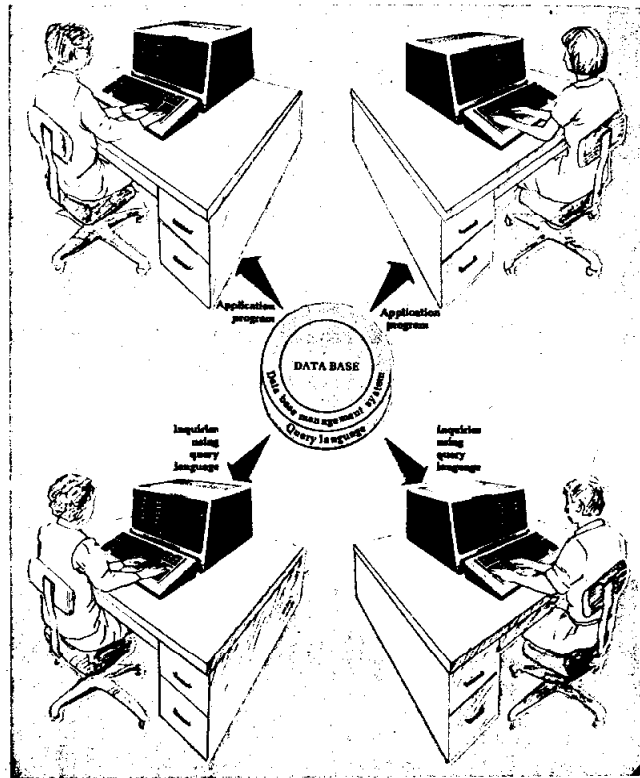

เป็นที่ยอมรับกันว่า ข้อมูลเป็นทรัพยากรที่สำคัญมากขององค์กรใด ๆ ถ้าปราศจากข้อมูลและความสามารถในการประมวลผลข้อมูลแล้วองค์กรจะอยู่รอดไม่ได้ จะทำให้ไม่สามารถจ่ายค่าจ้างพนักงาน ไม่สามารถส่งใบเก็บเงิน ไม่สามารถส่งอะไหล่ใหม่เข้ามาสำรองไว้ และไม่สามารถให้ข่าวสารที่ช่วยผู้บริหารในขบวนการตัดสินใจได้

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ข้อมูลมักจะถูกเก็บไว้ตามบุญตามกรรม เมื่อต้องการรายงานหรือเอกสาร ก็จะเขียนโปรแกรมขึ้นเพื่อการนั้นโดยที่ข้อมูลจะเก็บในแฟ้มแม่เหล็ก บัตรเจาะรูหรือจานแม่เหล็ก โปรแกรมแต่ละโปรแกรมมีแฟ้มข้อมูลของตนเอง แฟ้มข้อมูลเหล่านี้เป็นอิสระต่อกัน เมื่อข้อมูลอย่างเดียวกันจะถูกใช้จากหลาย ๆ โปรแกรม จะต้องทำสำเนาแฟ้มข้อมูลให้มีจำนวนสำเนาเท่ากับโปรแกรมที่จะใช้มัน สิ่งนี้ทำให้เกิดปัญหา มาก เมื่อข้อมูลถูกปรับแก้ท่านจะไม่แน่ใจว่าข้อมูลทั้งหมดถูกต้องหรือไม่ เพราะการแก้อาจหลงลืมไม่ได้แก้ไขในทุกสำเนา นอกจากนั้นผู้บริหารจะไม่ได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพจากข้อมูลที่เก็บด้วยระบบคอมพิวเตอร์ วิธีการสร้างและใช้ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเรียกว่า "application approach" ซึ่งมีปัญหาดังกล่าวมาแล้ว ดังนั้น จึงมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลหนึ่งขึ้น ฐานข้อมูลนี้จะรวบรวมข้อมูลสำหรับ

โปรแกรมทุกโปรแกรมและสำหรับตอบคำถามของผู้บริหาร วิธีนี้ไม่ต้องทำสำเนาข้อมูล และการรวบรวมข้อมูลจะดีขึ้นมาก วิธีนี้จะทำให้การป้องกันข้อมูลดีขึ้น ลดจำนวนพนักงาน และพื้นที่ที่ใช้เก็บข้อมูลลง ลดเงินในการดูแลรักษาระบบและลดการลงทุนด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วย ระบบฐานข้อมูลต้องใช้ซอฟต์แวร์พิเศษเพิ่มขึ้นซึ่งจะทำหน้าที่สร้างและดูแลรักษาข้อมูล ซอฟต์แวร์นี้จะทำหน้าที่เหมือนเป็นบัฟเฟอร์ระหว่างโปรแกรมใช้งานต่าง ๆ และฐานข้อมูล ในรูปข้างต้นแสดง "data base approach" ซอฟต์แวร์ที่ใช้คือ DBMS (Data base management system) เพิ่มข้อมูลตามความต้องการของโปรแกรมต่าง ๆ และสำหรับตอบปัญหาของผู้บริหาร ถูกเก็บรวบรวมไว้อย่างมีระเบียบในงานแม่เหล็ก

Utility program คือโปรแกรมที่ทำหน้าที่แต่ละอย่างเป็นประจำวัน เช่น โปรแกรมในการเรียงลำดับข้อมูล (Sort) โปรแกรมในการรวมเพิ่มข้อมูล (merge) หรือโปรแกรมในการทำสำเนาเทป (Copy tape) เป็นต้น โปรแกรมเหล่านี้จะถูกทดลองใช้มาแล้วว่าสามารถทำงานอย่างไรไม่ผิดพลาด

ระบบการประมวลผลแบบ On-line โดยใช้ฐานข้อมูล (Data Base) ผ่านโปรแกรม Query Language หรือ CICS (Customer Information Control System) โดยมี DBMS (Data Base Management System) ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้ใช้กับฐานข้อมูล

2. **Application Software** หรือ Application package เป็นโปรแกรมที่เขียนขึ้นเพื่อแก้ปัญหา หรือสนับสนุนขบวนการตัดสินใจสำหรับบุคคลหรือคณะบุคคลหรือองค์การ โปรแกรมชนิดนี้ เราเขียนขึ้นด้วยภาษาในระดับสูง Application package เช่น เงินเดือน ทำบัญชี ควบคุมสินค้าคงคลัง เป็นต้น โปรแกรมเหล่านี้อาจเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่เขียนขึ้นเพื่อใช้งานบางอย่างดังกล่าวข้างต้นโดยมีบริษัทผู้ผลิต หรือ Software house หรือกลุ่มของผู้ใช้ทำการผลิตออกขายหรือให้เช่า ผู้เขียนโปรแกรมประเภทนี้ต้องมีความชำนาญมาก นอกจากนั้นก็มีโปรแกรมที่ผู้ใช้ (user) เครื่องทำการเขียนขึ้นเองที่เรียกว่า User program โปรแกรมประเภทนี้เขียนขึ้นเพื่อใช้กับงานภายในศูนย์คอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ โปรแกรมประเภทนี้อาจมีการให้เปล่ล่กันได้ ทั้งนี้แล้วแต่ตกลงกัน

ในปัจจุบันโปรแกรมควบคุมระบบนั้นเป็นเรื่องที่ลึกซึ้งมาก มันช่วยทำให้การปฏิบัติงานของระบบคอมพิวเตอร์ดีขึ้นมาก การทำงานของมันเป็นไปอย่างอัตโนมัติจนมองข้ามหน้าที่ของมันไป เพราะเรามองไม่เห็นว่ามันกำลังทำอะไรอยู่ เช่น โปรแกรมควบคุมระบบนั้นทำให้ระบบคอมพิวเตอร์วิ่งโปรแกรมหลาย ๆ โปรแกรมอย่างต่อเนื่องกันไปทีละโปรแกรมโดยที่ไม่ต้องอาศัยพนักงานควบคุมเครื่อง (Computer operator) วิ่งโปรแกรมทีละโปรแกรมโดยวิ่งแยกกันทีละโปรแกรม การประมวลผลดังกล่าว คือระบบการประมวลผลแบบกลุ่ม (Batch processing) นั่นเอง นอกจากระบบ Batch แล้วยังมีระบบการทำงานอีกหลายอย่างที่เรควรทราบ

ระบบ Batch เป็นระบบที่ดีมากในการวิ่งโปรแกรม แต่มีงานบางอย่างที่ต้องการการตอบสนองโดยทันทีทันใดจากคอมพิวเตอร์ คำว่า "real-time" แปลว่า การตอบสนองโดยทันทีทันใดจากคอมพิวเตอร์ เช่น การตรวจสอบสถานะสินค้าคงคลังในขณะใดขณะหนึ่ง การค้นหาข้อมูลในแฟ้มข้อมูลอาชญากรรมเพื่อหาผู้ต้องสงสัยซึ่งการกระทำเหล่านี้ต้องการผลหรือคำตอบทันทีทันใดโดยที่จะรอไม่ได้ เมื่อเรามีระบบ real-time นั้น เครื่องมือทุกชนิดจะต้องต่อสายโดยตรงกับเครื่องคอมพิวเตอร์ และรับคำสั่งโดยตรงจากหน่วยประมวลผลกลาง ซึ่งเราใช้คำว่า on-line เพื่ออธิบายสิ่งนี้ ดังนั้นระบบ real time จึงมักจะถูกเรียกว่า On-line real-time system หรือเรียกย่อ ๆ ว่า OLRT นอกจากนั้นถ้ามีผู้ใช้มากกว่า 1 คน (มีหลายเทอร์มินัล มี Card reader หลายเครื่อง เครื่องพิมพ์หลายตัว) ใช้คอมพิวเตอร์ระบบเดียวกันในเวลาเดียวกัน เราเรียกระบบ time sharing

Multiprocessing หมายความว่าถึงตัวโปรเซสเซอร์มากกว่า 1 ตัว นั่นคือใช้ตัวซีพียูมากกว่า 1 ตัวเชื่อมโยงกัน สามารถทำงานเป็นอิสระกันและทำหน้าที่เป็นตัวสำรองซึ่งกันและกัน

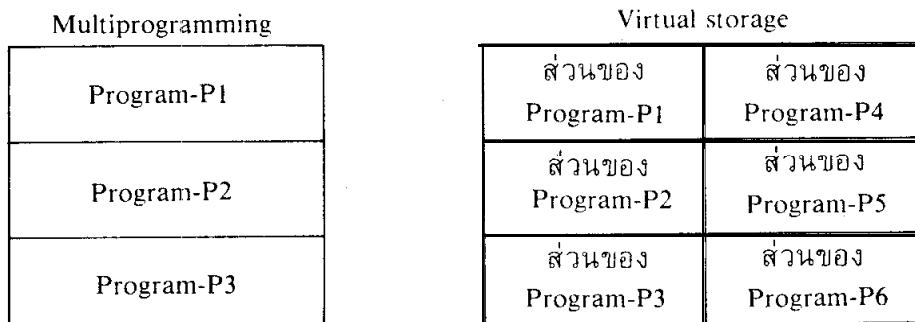

มักใช้ในงานสำคัญซึ่งงานจะล้มเหลวไม่ได้เป็นอันขาด นั่นคือถ้าซีพียูตัวใดเสียลง (down) ตัวอื่นก็สามารถทำงานต่อไปได้ ทั้งนี้ เพราะตัวซีพียูทุกตัวจะทำงานขึ้นเดียวกันในเวลาพร้อม ๆ กัน

Multiprogramming หมายความว่าในหน่วยความจำหลักจะเก็บโปรแกรมได้มากกว่าหนึ่งโปรแกรม ทั้งนี้ เพราะหน่วยความจำหลักถูกแบ่งออกเป็นส่วน ๆ เรียกว่า partition แต่ละ partition จะเก็บโปรแกรมที่สมบูรณ์โปรแกรมหนึ่ง ตัวซีพียูทำงานได้เร็วและมีประสิทธิภาพมากกว่าปกติ เพราะโปรแกรมที่จะถูกทำงานไปพร้อม ๆ กันนั้นอยู่ในซีพียูทั้งหมดทุกโปรแกรม ลักษณะการทำงานพร้อม ๆ กันจะเป็นแบบ **Overlapped processing** ระบบนี้ยึดหลักการที่จะใช้คอมพิวเตอร์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งต่างจากระบบ **time sharing** ซึ่งยึดหลักที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้ใช้แต่ละรายในการแก้ปัญหา

Virtual storage เป็นส่วนขยายของ multiprogramming คือแทนที่จะเก็บโปรแกรมที่สมบูรณ์ไว้ในหน่วยความจำหลัก คอมพิวเตอร์จะเก็บบางส่วนของโปรแกรมเท่านั้นในหน่วยความจำหลัก โดยที่ส่วนที่เหลือจะเก็บไว้ในจานแม่เหล็ก ประโยชน์ของ Virtual storage นั้นใช้กับระบบ real-time และระบบ time sharing ซึ่งคำสั่งเพียง 2-3 คำสั่งของผู้ใช้แต่ละคนจะถูกปฏิบัติตามในขณะหนึ่ง ๆ ตัวซีพียูไม่ต้องรอคำสั่งจากผู้ใช้อื่น ๆ เพราะบางส่วนของคำสั่งของทุกคนถูกเก็บในหน่วยความจำหลักแล้ว

รูปแสดงแนวคิดของ Virtual storage และ multiprogramming

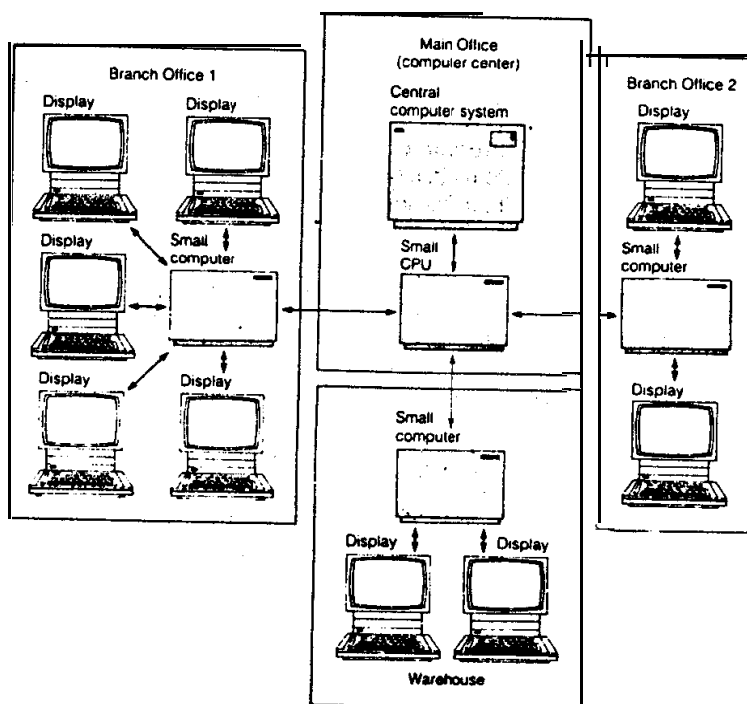
จากรูปแสดงการเก็บโปรแกรมที่สมบูรณ์ 3 โปรแกรมใน 3 partition ของหน่วยความจำหลัก เมื่อใช้ระบบ multiprogramming ส่วนในระบบ Virtual storage จะเก็บส่วนของโปรแกรม 6 โปรแกรมในหน่วยความจำหลัก

Virtual systems เป็นการขยายแนวความคิดของ virtual storage แต่ข้อแตกต่างที่สำคัญคือแนวความคิดนั้นจะถูกนำไปใช้กับทั้งระบบคอมพิวเตอร์ แทนที่จะใช้กับหน่วยความจำเพียงอย่างเดียว ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้ virtual system นั้นยอมให้ผู้ใช้ (users) หลาย ๆ คนเข้าถึงระบบ

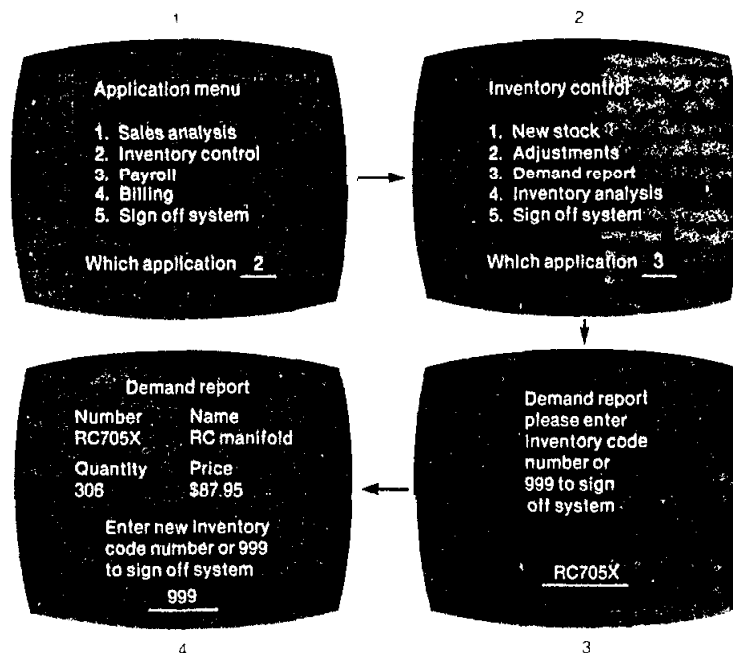
ได้คล้ายกับผู้ใช้ผู้นั้นใช้คอมพิวเตอร์อยู่ผู้เดียวตลอดเวลาที่ใช้คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์มีความสามารถที่จะจัดการแบ่งส่วนของระบบอย่างเหมาะสมที่สุดกับผู้ใช้แต่ละคน ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ ทรัพยากรทั้งหมดของระบบจะถูกแบ่งอย่างมีประสิทธิภาพที่สุดผู้ใช้ที่ต้องการใช้เครื่องนำข้อมูลเข้า/ออกมากก็จะได้ใช้ในขณะที่ยังคนอื่นจะได้เวลาในการประมวลผลมากขึ้น virtual system นั้นต้องใช้ system software ที่ยุ่งยาก ซอฟต์แวร์ต้องมีความสามารถที่จะรับรู้ความต้องการของผู้ใช้แต่ละคนและหาวิธีที่ดีที่สุดที่จะแบ่งทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ซึ่งรวมทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ทั้งหมด จุดประสงค์ก็คือจัดให้ผู้ใช้แต่ละคนได้รับสิ่งที่ตรงกับความต้องการเพื่อทำการประมวลผลข้อมูลที่จะต้องทำ

ระบบอินเทอร์แอคทีฟ (Interactive processing) คือ ระบบผู้ใช้งานสามารถติดต่อโต้ตอบกับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ระบบจะถามปัญหาผู้ใช้ไปเป็นชุดเพื่อทำงานหนึ่งหรือมากกว่า สิ่งนี้เรียกว่า manu driven system (ดูตัวอย่างจากรูป) เพราะผู้ใช้จะได้รับเมนูหลาย ๆ เมนูให้เลือกคำตอบ ผู้ใช้ไม่ต้องทราบวิธีการเขียนโปรแกรม เพียงแต่คอยตอบปัญหาจากระบบเท่านั้น การประมวลผลวิธีนี้มักจะต้องใช้จอซีอาร์ทีซึ่งคำถามทั้งหมดและคำตอบจะปรากฏบนจอ

A multiprocessing system

ระบบมัลติโปรเซสซิง

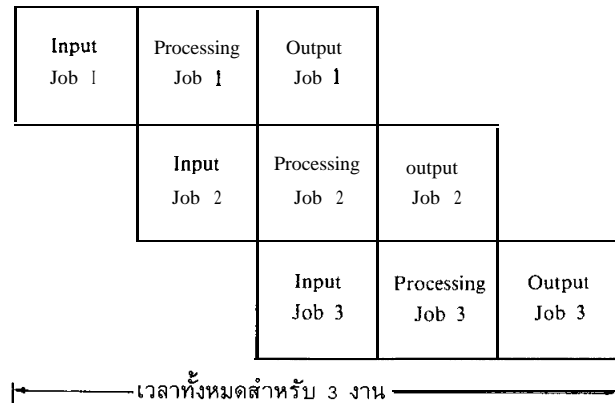
ระบบอินเตอร์แอคทีฟ

Overlapped processing เมื่อหน่วยนำข้อมูลเข้า/ออกกำลังทำงานอย่างรวดเร็วเท่าที่จะเป็นไปได้ และซีพียูไม่ได้ทำงานเป็นเวลานาน ระบบนั้นเราเรียกว่า Input/Output bound ซึ่งคือระบบที่ความเร็วของการทำงานถูกจำกัดด้วยความเร็วของหน่วยนำข้อมูลเข้า/ออก อีกระบบหนึ่งซึ่งตรงกันข้ามเป็นระบบที่ความเร็วของการทำงานถูกจำกัดด้วยความเร็วของซีพียู หรือเป็นระบบที่ใช้เวลาของซีพียูมากกว่าเวลาที่ใช้หน่วยนำข้อมูลเข้า/ออก เราเรียกว่า Process bound ในทั้ง 2 ระบบ การทำงานตามโปรแกรมหนึ่งจะต้องเสร็จสิ้นก่อนที่จะทำงานในโปรแกรมถัดไป แต่ใน overlapped processing นั้น ในเวลาเดียวกันโปรแกรมหนึ่งอาจนำข้อมูลเข้าอีกโปรแกรมหนึ่งอาจใช้ตัวซีพียูทำการประมวลผล และโปรแกรมที่ 3 อาจนำข้อมูลออกแนวความคิดง่าย ๆ นี้ทำให้ลดเวลาของการวิ่งโปรแกรมชุดหนึ่งลงได้ จากรูปจะแสดงการประมวลผลแบบ nonoverlapped และแบบ overlapped ซึ่งจะเห็นว่าเราสามารถประหยัดเวลาลงได้

Nonoverlapped processing

Input Job 1	Processing Job 1	Output Job 1	Input Job 2	Processing Job 2	Output Job 2	Input Job 3	processing Job 3	Output Job 3
เวลาทั้งหมดสำหรับ 3 งาน								

Overlapped processing

Program overlays ในบางกรณีโปรแกรมอาจมีขนาดใหญ่และไม่อาจเก็บไว้ในหน่วยความจำหลักได้หมด เพื่อแก้ปัญหานี้ คอมพิวเตอร์บางเครื่องใช้ program overlays program overlays เป็นส่วนของโปรแกรมขนาดใหญ่ เมื่อโปรแกรมเมอร์เขียนโปรแกรม โปรแกรมถูกแบ่งออกเป็นโปรแกรมหลัก (Main program) และหลาย ๆ program overlay เมื่อโปรแกรมถูกปฏิบัติตามโปรแกรมหลักจะยังคงอยู่ในหน่วยความจำหลักตลอดไปจนจบงาน ส่วน program overlay จะถูกอ่านจาก disk เข้าไปเก็บในหน่วยความจำหลักครั้งละ overlay เมื่อ overlay ใหม่เข้าไปอยู่ในหน่วยความจำหลัก overlayเก่าจะถูกส่งกลับไปเก็บในจานแม่เหล็ก ดังนั้น ณ เวลาใด ๆ ในหน่วยความจำหลักจะมีโปรแกรมหลักและ overlay อยู่ 1 overlay เสมอ ดังนั้น โปรแกรมเมอร์จะต้องแน่ใจว่าได้แบ่งโปรแกรมออกเป็นส่วน ๆ โดยที่ส่วนของหน่วยความจำจะต้องเก็บ main program และ overlay ที่ใหญ่ที่สุดได้ รูปต่อไปแสดง Program overlays

หน่วยความจำหลักที่ใช้ได้

Main Program
area

Program
overlay
area

โปรแกรมในจานแม่เหล็ก

Main
Program

Program
overlay
1

Program
overlay 2

Program
overlay 3